

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-657 2, 12, 29⁴, 40 STRAIPSNIŲ,
PRIEDO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 44¹ STRAIPSNIU IR
DEŠIMTUOJU SKIRSNIU
ĮSTATYMAS

2019 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Papildyti 2 straipsnį 25 dalimi:

„25. Šiame įstatyme vartojama sąvoka „elektroninė sąsaja“ suprantama taip, kaip ji apibrėžta Reglamente (ES) 2017/2394.“

2 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 12 straipsnio 1 dalies 12 punktą ir jį išdėstyti taip:

„12) kartu su Europos Komisija ir kitų Europos Sąjungos valstybių narių nacionalinėmis institucijomis įgyvendina 2004 m. spalio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2006/2004 dėl nacionalinių institucijų atsakingų už vartotojų apsaugos teisės aktų vykdymą bendradarbiavimo (toliau – Reglamentas (EB) Nr. 2006/2004) Reglamentą (ES) 2017/2394 ir 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 524/2013 dėl elektroninio vartotojų ginčų sprendimo, kuriuo iš dalies keičiami Reglamentas (EB) Nr. 2006/2004 ir Direktyva 2009/22/EB (toliau – Reglamentas Reglamentą (ES) Nr. 524/2013);“.

2. Pakeisti 12 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų, taip pat iš įstaigų, finansų rinkos dalyvių, elektroninių ryšių paslaugų teikėjų, kitų juridinių ir fizinių asmenų informaciją, duomenis bei ir dokumentus, reikalingus įstatymų pažeidimams tirti, įskaitant banko paslaptį ar jai prilygintą paslaptį sudarančią informaciją apie tai, kad asmuo yra banko ar kito finansų rinkos dalyvio klientas, apie jam teikiamas finansines paslaugas, taip pat – informaciją apie jo turimų sąskaitų numerius ir elektroninių ryšių paslaugų abonentus ar registruotus elektroninių ryšių paslaugų naudotojus, neatsižvelgiant į informacijos, duomenų ir dokumentų saugojimo laikmeną ar saugojimo vietą, bei paimti dokumentus ir daiktus, kurie turi įrodomąją reikšmę, o prireikus – ir reklamuojamų prekių pavyzdžius;“.

3. Pakeisti 12 straipsnio 2 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) atlikti pardavėjų, paslaugų teikėjų veiklos reikalingus patikrinimus, įskaitant elektroninių sąsajų naudojimą, patikrinimą vietoje, kiek to reikia Reglamento (EB) Nr. 2006/2004 tikslams pasiekti;“.

4. Papildyti 12 straipsnio 2 dalį nauju 7 punktu:

„7) taikyti laikinąsias priemones pagal šio įstatymo 44¹ straipsnį;“.

5. Buvusius 12 straipsnio 2 dalies 7 ir 8 punktus laikyti atitinkamai 8 ir 9 punktais.

3 straipsnis. 29⁴ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 29⁴ straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„29⁴ straipsnis. Administracinis bendradarbiavimas

Vartojimo ginčų neteisminio sprendimo subjektai ir institucijos, įgyvendinančios Reglamentą (EB) (ES) Nr. 2006/2004 2017/2394, keičiasi informacija ir bendradarbiauja teisingumo ministro nustatyta tvarka.“

4 straipsnis. 40 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 40 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba už Reglamento (ES) 2018/302 3, 4 straipsniuose ir 5 straipsnio 1 ir 2 dalyse, Civilinio kodekso 6.228⁵ straipsnio 5 dalyje, 6.228⁶ straipsnio 1 dalyje, 6.228⁷ straipsnio 1 dalyje, 6.228⁸ straipsnio 2–6 dalyse, 6.228⁹ straipsnio 4 ir 5 dalyse, 6.228¹⁰ straipsnio 1, 9 ir 10 dalyse, 6.228¹¹ straipsnio 2, 6–12 dalyse, 6.228¹² straipsnio 4 ir 7 dalyse, 6.228¹⁶ straipsnio 1 dalyje, 6.359, 6.359¹ straipsniuose, 6.369 straipsnio 3, 7–13 dalyse, 6.370 straipsnio 4–9 dalyse ir už šio įstatymo 36 straipsnio 5–17 dalyse, 37 straipsnio 1–4, 8–12 dalyse, 38 straipsnio 1 dalyje, 39 straipsnyje, **kai nurodytuose straipsniuose nustatyta priežiūra pagal šio straipsnio 7 dalį nepriskirta Lietuvos bankui, taip pat už šio įstatymo 44¹ straipsnyje nurodytų reikalavimų (draudimų) nesilaikymą pardavėjui, paslaugų teikėjui gali skirti nuo penkių šimtų iki penkių tūkstančių eurų baudą. Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba už Reglamento (ES) Nr. 524/2013 14 straipsnyje, šio įstatymo 5 straipsnio 3–5 dalyse, 21 straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytų reikalavimų nesilaikymą pardavėjui, paslaugų teikėjui gali skirti nuo dviejų šimtų penkiasdešimties iki dviejų tūkstančių penkių šimtų eurų baudą.“**

2. Pakeisti 40 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Pardavėjai ir paslaugų teikėjai už kitus vartotojų teisių apsaugą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimus atsako įstatymų nustatyta tvarka. Lietuvos bankas **prižiūri, kaip Lietuvos banko įstatymo 42 straipsnio 1 dalyje nurodyti prižiūrimi finansų rinkos dalyviai laikosi šio įstatymo aštuntojo skirsnio nuostatų, ir už šio įstatymo 36 straipsnio 5–17 dalyse, 37 straipsnio 1–4, 8–12 dalyse, 38 straipsnio 1 dalyje ir 39 straipsnyje nurodytų reikalavimų (draudimų) nesilaikymą taiko šiems prižiūrimiems finansų rinkos dalyviams atsakomybę, vadovaudamasis Lietuvos banko įstatymu ir kitais finansų rinką reglamentuojančiais teisės aktais, kurių vykdymo priežiūra priskirta Lietuvos bankui.“**

5 straipsnis. Įstatymo papildymas 44¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 44¹ straipsniu:

„44¹ straipsnis. Laikinosios priemonės

1. Neatidėliotinais atvejais, esant pakankamai duomenų apie vartotojų teisių pažeidimą, siekdama išvengti didelės žalos vartotojų kolektyviniams interesams, Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba turi teisę priimti nutarimą taikyti šio straipsnio 2 dalyje nurodytas laikinas priemonės, kol bus priimtas sprendimas dėl galimo pažeidimo. Taikomos laikinosios priemonės turi būti proporcingos galimo pažeidimo pobūdžiui ir žalai, kurios siekiama išvengti.

2. Pardavėjui, paslaugos teikėjui, įtariamam padarius šio straipsnio 1 dalyje nurodytą pažeidimą, Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba turi teisę taikyti šias laikinas priemones:

1) įpareigojimą pardavėjui, paslaugos teikėjui suteikti (paskelbti) vartotojams Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos nustatytą vartotojams svarbią informaciją;

2) įpareigojimą pardavėjui, paslaugos teikėjui nedelsiant sustabdyti veiksmus, kurie gali sukelti šio straipsnio 1 dalyje nurodytą žalą;

3) įpareigojimą pardavėjui, paslaugos teikėjui atlikti tam tikrus veiksmus, jeigu jų neatlikimas sukeltų šio straipsnio 1 dalyje nurodytą žalą.

3. Prieš priimant nutarimą taikyti laikinas priemonės, pardavėjas, paslaugos teikėjas, įtariamą padaręs pažeidimą, turi teisę per Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos nustatytą terminą pateikti paaiškinimą.

4. Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos nutarimas taikyti laikinas priemonės gali būti skundžiamas teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą nesustabdo nutarimo vykdymo, jeigu teismas nenustato kitaip.“

6 straipsnis. Įstatymo papildymas dešimtuoju skirsniu

Papildyti Įstatymą dešimtuoju skirsniu:

„DEŠIMTASIS SKIRSNIS

REGLAMENTO (ES) 2017/2394 ĮGYVENDINIMAS

50 straipsnis. Bendroji ryšių palaikymo tarnyba ir kompetentingos institucijos

1. Vyriausybė paskiria bendrąją ryšių palaikymo tarnybą pagal Reglamentą (ES) 2017/2394.

2. Vyriausybė paskiria kompetentingas institucijas pagal Reglamentą (ES) 2017/2394, jeigu jos nėra nustatytos įstatymuose, įgyvendinančiuose Europos Sąjungos teisės aktus, nurodytus Reglamento (ES) 2017/2394 priede.

51 straipsnis. Kompetentingų institucijų minimalių įgaliojimų įgyvendinimo tvarka

1. Šis straipsnis taikomas kompetentingoms institucijoms įgyvendinant Reglamento (ES) 2017/2394 9 straipsnyje nustatytus įgaliojimus, jeigu kiti įstatymai nenustato kitaip.

2. Kompetentingos institucijos, įgyvendindamos Reglamente (ES) 2017/2394 nustatytus įgaliojimus susipažinti su dokumentais, duomenimis ar informacija, susijusia su pažeidimais, kuriems taikomas Reglamentas (ES) 2017/2394, ir įgaliojimus gauti informaciją, duomenis arba dokumentus, siekdamos nustatyti, ar padarytas arba daromas pažeidimas, kuriam taikomas Reglamentas (ES) 2017/2394, įskaitant duomenis finansų ir duomenų judėjimui susekti, privalo saugoti sužinotas komercines, profesines ir banko paslaptis ir be savininko sutikimo gali naudoti jas tik tiems tikslams, dėl kurių jos buvo pateiktos. Asmenys, teikdami dokumentus, duomenis ar informaciją, kompetentingai institucijai turi pateikti prašymą dėl savo komercinių, profesinių ar banko paslapčių apsaugos. Prašyme turi būti aiškiai nurodyta, kokia informacija yra komercinė, profesinė ar banko paslaptis.

3. Kompetentingoms institucijoms įgyvendinant Reglamente (ES) 2017/2394 nustatytus įgaliojimus atlikti patikrinimus vietoje, taikomos Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo ir šių institucijų veiklą bei įgaliojimus reglamentuojančių įstatymų nuostatos dėl ūkio subjektų veiklos patikrinimų. Kompetentinga institucija, nagrinėdama pažeidimus, turi teisę be išankstinio įspėjimo įeiti į pardavėjo, paslaugų teikėjo naudojamas patalpas, teritoriją ar transporto priemones ir paimti bet kokioje saugojimo laikmenoje laikomą informaciją, duomenis ar dokumentus, kurie turi įrodomąją reikšmę. Įeiti į fizinio asmens gyvenamąsias patalpas galima tik pateikus teismo nutartį dėl leidimo įeiti į fizinio asmens gyvenamąsias patalpas.

4. Kompetentingoms institucijoms įgyvendinant Reglamente (ES) 2017/2394 nustatytus įgaliojimus išgyti prekių ar paslaugų kaip bandomųjų pirkinių, taikomos Viešojo administravimo įstatymo ir šių institucijų veiklą bei įgaliojimus reglamentuojančių įstatymų nuostatos dėl kontrolinių pirkimų.

5. Kompetentingoms institucijoms įgyvendinant Reglamente (ES) 2017/2394 nustatytus įgaliojimus patvirtinti laikinas priemones, *mutatis mutandis* taikomas šio įstatymo 44¹ straipsnis.

6. Kompetentinga institucija, turėdama duomenų apie galimą pažeidimą, kuriam taikomas Reglamentas (ES) 2017/2394, gavusi pardavėjo, paslaugų teikėjo pateiktą rašytinį išipareigojimą nutraukti pažeidimą, jį išnagrinėja ir priima sprendimą dėl patvirtinimo ne vėliau kaip per 14 dienų. Kompetentingos institucijos patvirtinti pardavėjo, paslaugų teikėjo išipareigojimai nutraukti vartotojų teisių pažeidimą skelbiami kompetentingos institucijos ir pardavėjo, paslaugų teikėjo interneto svetainėje, jeigu jie ją turi, prireikus – ir prekybos vietose. Pardavėjui, paslaugų teikėjui neįvykdžius išipareigojimo nutraukti pažeidimą, kompetentinga institucija pradeda pažeidimo nagrinėjimo procedūrą.

7. Kompetentinga institucija, turėdama duomenų apie galimą pažeidimą, kuriam taikomas Reglamentas (ES) 2017/2394, gavusi pardavėjo, paslaugų teikėjo pateiktą rašytinį išipareigojimą užtikrinti priemonių vartotojų teisėms ginti įgyvendinimą, jį išnagrinėja ir priima sprendimą dėl jo patvirtinimo ne vėliau kaip per 14 dienų. Kompetentingos institucijos patvirtinti išipareigojimai skelbiami kompetentingos institucijos ir pardavėjo, paslaugų teikėjo interneto svetainėje, jeigu jie ją turi, prireikus – ir prekybos vietose. Pardavėjui, paslaugų teikėjui neįvykdžius išipareigojimo užtikrinti vartotojų teisių gynimo priemonių įgyvendinimą, kompetentinga institucija pradeda pažeidimo nagrinėjimo procedūrą.

8. Kompetentingos institucijos teikia informaciją vartotojams, patyrusiems žalą dėl galimo pažeidimo, kuriam taikomas Reglamentas (ES) 2017/2394, apie žalos atlyginimo tvarką. Kompetentinga institucija nustato šios informacijos teikimo būdą.

9. Kompetentingoms institucijoms įgyvendinant Reglamente (ES) 2017/2394 nustatytus įgaliojimus nutraukti ar uždrausti pažeidimus, kuriems taikomas šis reglamentas, taikomos šio įstatymo septintojo skirsnio nuostatos dėl vartotojų viešojo intereso gynimo.

10. Kompetentingoms institucijoms įgyvendinant Reglamente (ES) 2017/2394 nustatytus įgaliojimus dėl prieigos prie elektroninių sąsajų apribojimo ar nutraukimo, turinio pašalinimo ir išpėjimo vartotojams pateikimo, *mutatis mutandis* taikomas šio įstatymo 49¹ straipsnis.

11. Kompetentingos institucijos, įgyvendindamos Reglamente (ES) 2017/2394 nustatytus įgaliojimus, dėl interneto domeno vardo panaikinimo ir (ar) leidimo jį įregistruoti kompetentingai institucijai kreipiasi į teismą.

12. Kompetentingos institucijos, tirdamos pažeidimus pagal Reglamentą (ES) 2017/2394, viešajai tvarkai palaikyti ir galimoms prievartos priemonėms panaudoti gali pasitelkti policijos pareigūnus.

13. Kompetentingos institucijos gali savo iniciatyva pradėti tyrimą ir (ar) patikrinimą bet kokių klausimų, susijusių su galimu pažeidimu, kuriam taikomas Reglamentas (ES) 2017/2394.

14. Kompetentingos institucijos, įgyvendindamos Reglamentą (ES) 2017/2394, turi teisę skelbti informaciją apie taikytas poveikio priemones, įskaitant informaciją apie padaryto pažeidimo esmę ir jį padariusio asmens tapatybę (vardas, pavardė, juridinio asmens pavadinimas ir jo kodas), taip pat informaciją apie kitus kompetentingų institucijų priimtus sprendimus savo interneto svetainėse. Jeigu kompetentingos institucijos sprendimas taikyti poveikio priemonę apskundžiamas, kompetentingos institucijos interneto svetainėje taip pat pateikiama informacija apie apskundimą ir skundo išnagrinėjimo rezultatus.“

7 straipsnis. Įstatymo priedo pakeitimas

1. Pripažinti netekusiu galios Įstatymo priedo 3 punktą.

3. 2004 m. spalio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2006/2004 dėl nacionalinių institucijų, atsakingų už vartotojų apsaugos teisės aktų vykdymą, bendradarbiavimo (OL 2004 L 364, p. 1) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2015 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/2302 (OL 2015 L 326, p. 1).

2. Papildyti Įstatymo priedą nauju 10 punktu:

„10. 2017 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/2394 dėl nacionalinių institucijų, atsakingų už vartotojų apsaugos teisės aktų vykdymo užtikrinimą, bendradarbiavimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 2006/2004 (OL 2017 L 345, p. 1) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2019 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/771 (OL 2019 L 136, p. 28).“

3. Buvusį Įstatymo priedo 10 punktą laikyti 11 punktu.

8 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2020 m. sausio 17 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2020 m. sausio 16 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Iki šio įstatymo įsigaliojimo Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai pateikti prašymai ir skundai dėl vartotojų teisių pažeidimo nagrinėjami ir nutarimai dėl vartotojų teisių pažeidimo priimami pagal reikalavimus, kurie buvo taikomi iki šio įstatymo įsigaliojimo.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Dokumentų valdyto, skyriaus
vyriausioji specialistė

Vilmantė Sirkevičienė
2019-08-13

Teisinės apsaugos grupės
grupės vadovė

Natalija Žilinskienė
20190813